

# זה היה העולם הזה שהיה

## לפני 25 שנה

בגליון העולם הזה, שהופיע השבוע לפני 25 שנה, כתב עורך העיתון, במדור הנחון, על ספר קדושה שהיתה חלה מאד — התקלאות. הסיבה העיקרית למחלתה של הספר הקדושה הזאת היו בניה, העגלים הקדושים. אחד מהם היתה המיסלגית (מקומה של מיסלגה בשדההרעיונות) — לא



העולם הזה 1166  
התאריך: 27.1.1960

בשדההרעיונות! • בכתבה מאנרי, בעלי: ספרה אדית מאנדי על בעלה, גיולה, היהודי-הונגרי שי בא מבוססט כדי לאמן את נבחרת הכדורגל של ישראל. היא נישאה לו כשהיתה שחקנית-איטרון והוא היה סקיד בנק, אבל מאז הם אוכלים כדורגל שותים כדורגל ונושמים כדורגל! • בשער הקדמי: אריה שפאק, מספק סוגת שועלי-שימשון האגדתית של מלחמת-העצמאות, שהיה לראש מינהליסו וסולק מתפי קידו בתואנה של מעשי-שחיתות, כאשר ראשות העיר עברה מן הצירי נים הכלליים למפאי • בשער האחורי: פסל של ציסוריארם, המת-נשא ל-1.63 מטר, ואשר שימש כמגן-כפר בחוף השנהב — אחד המוצגים בתערוכה הראשונה של אמנות בישיבת במוסאון תל-אביב.

## יורם ארידור כעורך-דין צעיר ושרי רז כקריינית בגלייזה"ל

את כניסתו לרירתו החדשה בצפון תל-אביב, אולם האורחים לא התעסקו יותר מדי בארכיטקטורה הפנימית של הדיירה, הנמצאת בקומה הראשונה. מלאכה זו שאירו לנשותיהם, שישבו בנפרד. הם הנו בעניין עגום יותר: כננין המעורער של תנועת החרות. קבע אחד הנוכחים, בהסגרי ברר סית: "המצב בתנועת החרות גרוע.

## גיפלאות שיחה בקומה הראשונה

הזרמנות נדירה לשפוך את ליבם ליד כוסית קוניאק מלאות ניתנה ה' שכוע לעסקנים מאוכזבים של תנועת החרות, שכאו לחוג עם ח"כ נחום לוינ

מנחם בגין מוקף אנשי כין, שהכריי חו אותו, לפני הבחירות, לנהל מסע-תעמולה זול. דבר זה עלה לנו בקולות האינטליגנציה. צריך לסלק את האנשי העומדים סביבו.

### מיכתבים

#### תוספת מיקצועית

ציינתם (העולם הזה 20.1.60) כי בשוק המותר בתולה עולה יותר מאשר לאיבתולה, אלמנה או גרושה. כמדומני, זה המיק-צוע היחיד שבו מזיר הארם יורד ככל שהוא לומד יותר. ההגיון מחייב שיהיה תשלום נוסף עבור הנסיון, ההתמחות, הידע וכי.

**אברהם גלאון, באר-שבע**

דרישות מדימות. באותה שעה שבה התדיינו לוינ וידידיו, הת' ארגן בירושלים חוג אחר, שהגיע לגני-בוש יותר מלא.

מדריכו הרעיני והבלתי-פעיל של החוג החדש: אבא אחימאיר, אחד המנהיגים האהודים ביותר על צעירי הרות. המארגנים המעשיים היו שלי-שה חברים של תאי-סטודנטים: המ' שורר הצעיר עקיבא נוף (23), כתב ידיעות אחרונות נתן ברוך (22) ועורך-הדין יורם ארידור (27), המכוי-נה כפי חבריו, האישי שהמקום ככנסת הבאה שורף תחתיו.

בין הדרישות המדימות של החוג החדש:

- להפסיק את כל הטישטוש סביב דרישת חרות לכיבוש כל הארץ, לומר בגלוי מה המיפלגה חושבת כי עניין זה.
- להחזיר למיפלגה את עורך-הדין שמואל תמיר, שלרעת אנשי החוג, עזב אותה על רקע אישי, לא על רקע רעיני.

### כסוקי השבוע לא לתלות

- לשלמה ברוק, שחקן הבי-מה, יש טענה קשה כלפי הנהלת התיאטרון. טוען ברוק: אמרו להני-הלה למלא את חובתה, והיא מילאה את התיאטרון חובות!
- שרי רז, קריינית גלייזה"ל, כפתיחת התוכנית השירים האחר-בים עליך: "גלייזה"ל לא ישרד את כל אותן הבקשות של תלמידים אשר ביקשו להשמיע למוריהם את השיר עץ-התלה!"



### הקש האחרון

בן-גוריון הוא דמוקרט. הוא נותן לכל שר רצונו של בן-גוריון. כמובן! בעזרת חוכמות כאלה מילאו המצחיקנים שימדו דזינג וישראל שומכר את אולמות הבידור בתל-אביב של 1960, ועוד בנידיש. אבל למרות הצלחתם הגדולה, היה צמד הקומיקאים בסוף דרכם המשותפת זה 30 שנה. הקש האחרון היה צעירה תימניה יפהפיה, אסתר טובי (למעלה), שצורפה ללהקה כדי לתת לה גוון ישרא-לי יותר, ואשר זכתה לביקורות טובות. דזינג שמה, אבל שומכר כעס.

# מכתבים

השתיה אצל הכדורגלנים, דווקא מצוי על גבם.

מה כל כך מפליא שכדורגלנים שותים? ואני לא מתכוון רק לג'ימי גרייבס ולג'ורג' בסט. גם שני הביני-לאומיים של ארסנל, טוני וודקוק וצ'רלי ניקולאס, הם שתיינים מועדים, מועדים עד כדי כך, שרשינות-הנהי-גה שלהם נשללו לצמיתות.

זה לא מפליא, מסיבה פשוטה מאוד: בסקר שנערך לאחרונה בברי-טניה התברר, כי ל-71 קבוצות כדור-רגל יש נותני-חסות, כפי שאפשר לר-אות מן הסמלים המיסחריים המקשי-טים את חולצות הכדורגלנים — ר-13 מבין 71 החברות הנותנות חסות ל-קבוצות אינן אלא מיפעלי-בירה.

אויגן וייס, רמת-גן



שרי-הפנים פרץ צמוד או נטול?

## תעסוקה למובטלים

למה לסמוך על המלה כאשר אפשר לבדוק את המילה?

אינני מסכים עם הסתייגותה של אשת הטלוויזיה מהקריקטורה המת-ארת מוהל מציץ לתוך מכנסיו של ישראלי, כדי לבדוק מה מצב כשרותו היהודית.

כשהייתי חייל, במילחמת-העצמי-אות, נמסר לי שאלון למילוי, עבור תעודת-ההות. כתבתי שם שאני יהודי ומישרד-הפנים האמין לי, בלי לבדוק בציציותיי, כלומר האם אני נטול-עורלה או צמוד-עורלה.

ועכשיו, מניין למישרד-הפנים של הרב יצחק פרץ הביטחון שאני יהודי? משום כך, כימים אלה של יוכוח מיהו יהודי, מוטב שהכנסת וגדולי-התורה מבית לבית ויעיפו מבטי יסודי במקום המתאים.

העולם הזה 2473

(המשך מעמוד 3)

ארבעה עשורים חלפו, מאז שוחררו ניצולי מחנות-ההשמדה וחלקם חיים עימנו כאן. כיצד אנו שומרים ומשמר-רים את זכר בני-עמנו שנטבחו ונשרפו בשואה, כיצד אנו מקיימים את צווא-תם, לא לשכוח, לא לסלוח?

את ה"שילומים" קיבלנו, ואלה היון את הרחף העיקרי לבריחה מעמל-כפיים ובריחה ל"עסקי-אוויר". אחריהם קיבלנו בגרמני בעל עבר נאצי, שחרנו כמצרכים גרמניים, שחלקם יוצר בידי חברות שייצרו את מיתקני-ההשמדה השונים. רחובותינו וכתנינו התמלאו במוצרי-יבוא גרמניים ועתה נארח את נשיא המדינה הגרמנית, "בכל הכבוד הראוי לו".

קשה לאומה שלמה לחיות עם זכר השואה, במשך ימי-דור, אחת לאחת, היא הפחיתה משנה לשנה את הטקסים, את הזיכרון, את הפירסומים ואת החיי-נוך לנושא. (השנה לא אוכר הנושא במערכת-ההינך).

כולנו מחכים ליום השואה והג' כורה" ושבו יתקיימו כמה עצרות-עם, וזבה נצי יד-יחובתנו.

בנייה-נפסים מתקשים להסביר לבניהם, המערכת מתקשה להתמודד עם הנושא — ואנה אנו באים?

דן יהב, תל-אביב

## סיפורי סבא

במדור לפני 25 שנה סיפר העולם הזה (23.1) על איש טייבה שהת-גרש מאשתו על שלא מצא אותה, בליל כלולותיה, בב-תוליה. בתימן שלפני שנים רבות היה סופה של כלה שאינה בתולה חמור יותר.

כאמלה יצאה בזול רק גט. סבי המנוח סיפר לי פעם, כי בתימן היו התוצאות במיקרה שכלה נמצאה שלא בבתוליה חמורות מאוד. קודם כל עני-שו אותה לפי חוק הקוראן, האומר בסורת אל-נור (פרק האור): "הולקי-תם מאה מכות ולא תחוסו!" אבל זה עוד לא הכל, כי הסיפא של אותה סורה גם אומרת: "וענשו אותה לעיני המאמינים" וכך אכן נהגו בתימן. זאת היתה תהלוכת-כינון, דרד-חה: האשה המוקעת נגררה בחוצות, כשההמונים קוראים קריאות-גנאי.

חיים שאער, ירושלים

## אצל האמריקאים באטלנטה

במקום שנכתב מילחמה וש-לום (העולם הזה 23.1) יש תרבות, אך במקום שנכתב חלף עם הרוח, יש, לדעת ה-קורא מושקוביץ, משהו אחר. עם כל הכבוד ליעוד העולם הזה, איך אפשר להשוות את מילחמה וש-לום לחלף עם הרוח? זה לא רק עניין של סיפורות, זה גם עניין של תרבות, ניקח, לדוגמה, את זיכרה של המחברת, מרגרט מיטשל, שכידוע, נדרסה למוות על-ידי מונית בעיר מגוריה, אטלנטה.

נכון, שקראי על שמה בעיר הבירה הזאת של מדינת-הדרום ג'ורג'יה, רחוב, כיכר, בית-ספר ואפילו מירפאה. אבל מה עשו בספרה? עד לפני שלוש שנים עוד היה במרכז אטלנטה מור-סיאון חלף עם הרוח, שבכניסה אליו עמדה בובת-שעווה של קלארק גייבל (רט באטלר של הסרט, שנעשה לפי הספר) ובמוסאון עצמו מכרו כי-סויי-אסלה חלף עם הרוח!

אפרים מושקוביץ, תל-אביב

## בניית-חולצה

זה שיש בעיית-שתיה למי-דינאים ולכדורגלנים (העולם הזה 16.1 ואילך) זאת עוב-דה. ומה שאולי מעורר את

העולם הזה 2473